

3.4.2013

2020/2013/1439

JAKELU:
Passivalokuvaajat

LUPAHALLINNON VALOKUVAPALVELIMEN (LUPPA) KÄYTTÖNOTTO

Lupahallinnon valokuvapalvelin, lempinimeltään Luppa, otetaan käyttöön 8.4.2013. Luppa on tietojärjestelmä, jonka kautta passivalokuvat voidaan toimittaa poliisille suoraan sähköisessä muodossa.

Luppa on ollut muutamia kuukausia pilottikäytössä kahdella paikkakunnalla, ja kokemukset ovat olleet hyviä. Valtakunnallisessa käytössä kuvien määrä tulee kuitenkin olemaan paljon pilottimääriä suurempi, joten on aina mahdollista, että järjestelmästä paljastuu alkuvaiheessa aiemmin havaitsemattomia puutteita.

Luppaan syötetyn kuvan voi alkuvaiheessa liittää passi- tai henkilökorttihakemukseen. Myöhemmin kuvia voi liittää myös muihin poliisille tehtäviin lupahakemuksiin, mutta tästä tiedotetaan erikseen.

Tavoitteena on, että ennen pitkää kaikki lupa-asiakirjojen kasvokuvat toimitetaan poliisille Lupan kautta ja paperikuvien vastaanotto lopetetaan tiettyjä poikkeustilanteita lukuun ottamatta. Siirtymäajan pituutta ei ole vielä määritetty, mutta se on vähintään yksi vuosi.

Lupahallinnon valokuvapalvelimen osoite on <http://www.lupakuvienvastaanotto.fi>.

Yhteistoiminta paikallisen poliisilaitoksen kanssa

Laajaa käyttöönottoa helpottaa, jos kuvaaja keskustelee Lupasta oman alueensa poliisilaitoksen kanssa. Tarvittaessa kuvaajat ja poliisilaitos voivat sopia Lupan kokeilemisesta yksittäisillä passikuvilla ennen täysimittaista käyttöä. Tällä tavalla vähennetään riskiä, että asiakkaita joudutaan lähettämään kuvaamoihin takaisin Lupan virheellisen käytön vuoksi.

Jos et vielä kuulu poliisiin ylläpitämälle passikuvaajien sähköpostilistalle, lähetä liittymispyyntö osoitteeseen biometria@poliisi.fi. Samaan osoitteeseen voi lähettää myös kysymykset, ohjemateriaalipyynnöt ja kommentit. Kokemukset ja parannusehdotukset ovat erittäin tervetulleita.

Kuka voi käyttää Luppaa

Passilaissa ei ole rajattu, kuka voi ottaa passikuvia, joten Luppaa voivat käyttää sekä yksityiset henkilöt että valokuva-alan yritykset. Kuvan syöttäminen edellyttää käyttäjän vahvaa sähköistä tunnistusta ja käyttäjätilin avaamista. Yksityishenkilön tunnistukseen käytetään Vetumaa ja yritysten tunnistukseen verohallinnon Katso-tunnisteita. Vetumaa ja Katsoa käytetään vain kuvan syöttäjän tunnistamiseen, ei

kuvassa olevan henkilön. Lupahakemuksen vastaanottava viranomainen varmistaa hakemusta jätettäessä, että annettu kuva esittää hakijaa.

Luppaan ei saa syöttää valokuvia, joita ei ole tarkoitettu lupahakemuksen liitteiksi, eikä kuvaan saa liittää väärä henkilötietoja. Mitään kuvaa ei saa syöttää ilman kuvassa esiintyvän henkilön suostumusta. Ennen kuvan syöttämistä kuvaajan on tutustuttava perusteellisesti poliisin valokuvaohjeisiin ja varmistettava, että kuva täyttää niissä annetut vaatimukset. Väärinkäyttötapaüksissa käyttäjäoikeudet voidaan evätä.

Katso-tunnistus

Valokuvapalvelimen käyttöoikeutta ei tarvitse erikseen hakea. Käyttö edellyttää käyttäjätilin luomista ja käyttöehtojen hyväksymistä. Käyttäjätilin luominen puolestaan edellyttää vahvaa sähköistä tunnistautumista: yrityskäyttäjät tunnistetaan Verohallinnon Katso-tunnistuksella ja yksityiskäyttäjät Vetuma-tunnistuksella.

Tutustu ensin Verohallinnon yleisiin Katso-ohjeisiin:

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Sahkoinen_asiointi/Katsotunnistus/Kayttajan_ohjeet/Katso_palvelun_yksityiskohtaiset_ohjeet\(12096\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Sahkoinen_asiointi/Katsotunnistus/Kayttajan_ohjeet/Katso_palvelun_yksityiskohtaiset_ohjeet(12096))

Monilla yrityksillä on Katso-tunnukset valmiina esimerkiksi veroilmoituksen tekoa varten, mutta kuvaamo itse ei välttämättä ole käyttänyt niitä, jos ne ovat erillisen tilioimiston käytössä.

Katso-tunnus ei sellaisenaan mahdollista kirjautumista Luppaan, vaan tunnuksiin on ensin liitettävä valtuutus käyttää poliisin asiointipalveluja. Valtuutuksen voi tehdä yrityksen Katso-pääkäyttäjä.

Ensin otetaan Katso-palvelussa käyttöön asiointipalvelu ”Lupahallinnon valokuvapalvelin”, jonka palveluntarjoaja on ”Poliisihallinto”, ja tunnuksiin liitetään sen jälkeen ”Valokuvaaja”-rooli.

Tee näin:

1. Ota Katsossa käyttöön asiointipalvelu **Lupahallinnon valokuvapalvelin**, jonka palveluntarjoaja on **Poliisihallinto**. Verohallinnon yleisohje asiointipalvelun käyttöönottoon Katsossa:

<http://www.vero.fi/download/noname/%7BEEBBB748-04E3-43F5-A010-AC6EE9E4DDFD%7D/4950>

Kun asiointipalvelu on otettu Katsossa käyttöön, siihen liittyvä rooli voidaan liittää tunnukseseen.

2. Luo alitunniste ja liitä siihen valtuutus käyttää Luppaan. Tämä tarkoittaa, että alitunnisteelle lisätään rooli **Valokuvaaja**, jonka palveluntarjoaja on **Poliisihallinto**. Verohallinnon yleisohje valtuutuksen lisäämiseen:

<http://www.vero.fi/download/noname/%7B01F49DE1-72D0-40C3-8363-39914491E96A%7D/5089>

Lupahallinnon valokuvapalvelimelle voi kirjautua myös pääkäyttäjätunnuksilla, mutta käytännöllisempää on kirjautua alitunnisteella, koska silloin ei tarvitse käyttää kertakäyttösalasanoja.

Käyttäjätilin luominen

Kun olet ottanut oikean asiointipalvelun käyttöön Katsossa ja liittänyt alitunnisteeseen Valokuvaaja-roolin, voit luoda käyttäjätilin Luppaan. Käyttäjätilin voi luoda vain, kun kirjautuu Luppaan Katso-pääkäyttäjätunnuksilla. Tilin luomisen yhteydessä on hyväksyttävä Lupan käyttöehdot.

Kun tili on luotu, palvelimelle voi jatkossa kirjautua alitunnisteilla, joihin on liitetty Luppa-valtuutus.

Mitä tietoja passihakijasta tallennetaan Luppaan

Kuvattava henkilö saa itse päättää, mitä tietoja hän antaa itsestään Luppaan. Jos hän antaa henkilötunnuksensa, lupavirkailijan ei tarvitse hakea kuvaa vaan se löytyy automaattisesti. Joskus myös nimi ja syntymäaika riittävät tähän, jos nimi on harvinaisempi.

Passihakijan ei kuitenkaan tarvitse antaa kuvaajalle mitään henkilötietoja. Jokaiselle kuvalle annetaan yksilöllinen kuvatunnus, jonka avulla oikea kuva löytyy ilman henkilötietojakin. Tunnus näkyy Luppa-kuitissa, jonka valokuvaaja voi asiakkaan toiveiden mukaan tulostaa paperille tai lähettää Lupasta sähköpostitse tai tekstiviestinä. Itse kuittia ei tarvita kuvan käyttämiseen, kuvatunnus riittää.

Valokuvaaja voi halutessaan järjestää kuvattavalle mahdollisuuden syöttää itse henkilötietonsa Luppaan. Henkilötunnus ei näy enää sen jälkeen, kun kuva on syötetty järjestelmään. Nimi ja syntymävuosi näkyvät, jos asiakas on antanut ne, mutta nekin katoavat kuvaajan näkyvistä viikon kuluttua siitä, kun kuva on arvioitu.

Kuvan hakeminen Lupasta

Kun kuva on syötetty Luppaan, järjestelmä antaa kuvalle yksilöllisen kuvatunnuksen, joka erottaa sen muista kannassa olevista kuvista. Tunnus sisältyy Luppa-kuittiin, joka voidaan passihakijan toiveiden mukaan tulostaa paperille tai lähettää sähköpostitse tai tekstiviestinä. Kuvatunnuksen hukkaantumisen välttämiseksi voi olla joskus mielekästä antaa kuitti asiakkaalle useammassa muodossa. Kuva on liitettävissä hakemukseen käytännössä välittömästi sen jälkeen, kun se on syötetty Luppaan.

Saapuessaan jättämään hakemustaan passihakija antaa kuvatunnuksen sisältävän kuitin lupavirkailijalle. Mikäli asiakas on antanut itsestään henkilötietoja, kuva voi löytyä niiden avulla automaattisesti. Kuvatunnuksen avulla se löytyy joka tapauksessa, mikäli tunnus on tallella. Jos asiakas on hukannut kuvatunnuksen, virkailija voi etsiä kuvan kannasta myös kuvaamon nimen tai kuvausajankohdan perusteella.

Samalla henkilöllä voi olla Lupassa useita kuvia. Jos kaikissa on yhtä paljon henkilötietoja, poliisin lupajärjestelmä noutaa oletuksena niistä uusimman, mutta virkailija voi vaihtaa sen tilalle toisen.

Jos esimerkiksi kokonainen perhe on kuvattavana yhtä aikaa, kuvaaja saattaa erehdyksessä liittää Villen henkilötiedot Kallen kuvaan ja päinvastoin. Passivirkailija pystyy kuitenkin tarvittaessa yhdistämään kuvat oikeisiin nimiin.

Passikuvien laadun arviointi

Luppa antaa syötetylle valokuvalle suuntaa-antavan automaattisen laatuarvion. Vain pieni osa poliisin valokuvaohjeen vaatimuksista kyetään tarkistamaan koneellisesti, ja automatiikka tekee joskus virheitä. Automaattipalautteen saatuaan kuvaaja voi päättää, syöttääkö kuvan järjestelmään vai ottaako uuden.

Kun asiakas saapuu jättämään lupahakemustaan poliisin lupapalvelupisteeseen, lupavirkailija tarkistaa ensin, että Lupasta haettu kuva esittää hakijaa. Sen jälkeen hän arvioi kuvan laadun ja joko hyväksyy tai hylkää sen. Huomaa, että kuva voidaan hylätä, vaikka siitä ei olisi löytynyt puutteita automaattitarkastuksessa, tai hyväksyä, vaikka vikoja näyttäisi järjestelmän mukaan olevan. Mikäli kuva hylätään, virkailija merkitsee hylkäyssyyt sähköiseen lomakkeeseen. Kun kuvan ottaja seuraavan kerran kirjautuu Luppaan, hän näkee kuvan kohdalla merkinnän hyväksynnästä tai hylkäyksestä. Jälkimmäisessä tapauksessa näkyvissä ovat myös hylkäyssyyt, jolloin kuvaaja voi panna ne merkille seuraavia kuvia varten.

Virkailija voi myös merkitä hylkäyssyyt, vaikka hyväksyisi kuvan. Tämä tarkoittaa, että kuva on ollut rajatapaus ja että merkittyihin seikkoihin on jatkossa kiinnitettävä enemmän huomiota.

Kuvaaja näkee ottamansa kuvan käyttäjätilillään viikon ajan virkailijan antaman lautupalautteen jälkeen, jolloin kuvaa voi verrata palautteeseen. Sen jälkeen kuva katoaa näkyvistä ja kuvaajan käyttäjätilille jää vain anonymisoitua tilastotietoa. Kuvia säilytetään Luppa-järjestelmässä kuitenkin tätä pidempään, kuuden kuukauden ajan kuvan syöttämisestä lukien. Tänä aikana viranomaiskäyttäjä voi hakea kuvan Lupasta ja liittää sen hakemukseen.

Luppa kokoaa tilastotietoa käyttäjätilin kautta syötetyistä kuvista ja niiden saamista laatuarvioista. Kuvaaja voi käyttää tilastotietoja oman toimintansa kehittämiseen.

Lisätietoja

projektipäällikkö Kari Kanto, kari.kanto@poliisi.fi, 050 456 0044

lupahallintopäällikkö

Minna Gråsten

projektipäällikkö

Kari Kanto